

- country, A.V. Bondarenko, L.O. Omelianovych. Visnyk Donbaskoi natsionalnoi akademii budivnytstva i arkhitektury, no. 5(79), pp. 201 – 203.
7. Maistrenko O. Definition of corporate social responsibility, O. Maistrenko. Materials of All – Ukrainian scientific and practical conference of young scientists and students “Development of Ukraine by eyes of youth: social, economic and legal aspects” on April 18, 2013, pp. 24 – 26.
 8. Responding to the Leadership Challenge: Findings of a CEO Survey on Global Corporate Citizenship. Geneva, 2003, 32 p.
 9. Socially Responsible Investing Top 10 Frequently Asked Questions and Answers. Social Investment Forum Foundation. Rezhym dostupu: http://ussif.org/resources/factsheets_resources/documents/10mediaquestions_FINAL.pdf.
 10. Matskiv R.T. (2015) Sotsialne investuvannya na pidpriemstvakh naftohazovoho kompleksu. Social investment in oil and gas enterprises, R.T. Matskiv. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky, no. 4, pp. 482 – 485.
 11. Kuzhel V.V. (2014) Ochikuvanyi rezultat sotsialnoi vidpovidalnosti biznesu ta yoho vplyv na stratehichniy rozvytok ekonomiky ahroprodovolchoi sfery. Expected result of the corporate social responsibility and its influence on the strategic development of agri-economy areas, V.V. Kuzhel. Ekonomika: realii chasu. Naukovyi zhurnal, no. 3, pp. 162 – 16. Rezhym dostupu: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n3.html>.
 12. Melnyk S.V. (2007) Sotsialna vidpovidalnist biznesu yak skladova sotsialnoi polityky Ukrainy. Social responsibility of business as a component of Social Policy of Ukraine. Ekonomika ta derzhava, no. 5, pp. 72 – 76.
 13. Yazliuk B.O. (2014) Fundamentalni ta prykladni ekonomichni mekhanizmy pidpriemstv pry realizatsii sotsialnykh investysii yak osnova innovatsiinoho rozvytku derzhavy. Fundamental and applied economic mechanisms of enterprises during processing of social investment as a basis of innovative development, B.O. Yazliuk. Ekonomichniy analiz: zb. nauk. prats, Ternopilskiy natsionalnyi ekonomichniy universytet; redkol.: V.A. Derii (holov. red.) ta in. Ternopil: Vydavnycho-polihrafichniy tsentr Ternopilskoho natsionalnogo ekonomichnogo universytetu “Ekonomichna dumka”, vol. 18, no. 2, pp. 280 – 285.

Отримано 26.12.2016

УДК 330.8.43

Тетяна ХАРЧУК

ЕТИМОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТЛУМАЧЕННЯ СУТНОСТІ КОНКУРЕНЦІЇ

ПВНЗ «Європейський університет», Київ, Україна

Резюме. Обґрунтовано важливість конкуренції для розвитку ринкової економіки. Узагальнено словниково-енциклопедичні підходи до визначення сутності конкуренції. Подано традиційне розуміння конкуренції. Запропоновано ретроспективу формування, доповнення та удосконалення національного законодавства з питань регулювання конкуренції та конкурентного середовища з позицій його значення у розвитку конкуренції. Розглянуто у контексті розвитку конкуренції нормативні та регулюючі акти. Аргументовано потребу в захисті конкуренції як фактора утвердження конкурентної культури у суспільстві.

Ключові слова: конкуренція, суперництво, економічна конкуренція, теорія конкуренції, етимологія, законодавство.

Tetiana KHARCHUK

ETYMOLOGICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF INTERPRETATION OF THE ESSENCE OF COMPETITION

«European University», Kyiv, Ukraine

Summary The article substantiates the importance of competition for development of the market economy. Lexicographical and encyclopedic approaches to determining the nature of competition are generalized. Its interpretation in the dictionary of the Ukrainian language, the universal dictionary-encyclopedia, dictionary of foreign words, a dictionary of economic terms, economic encyclopedias, encyclopedic dictionary of public administration, economic encyclopedic dictionary and the encyclopedia of modern Ukraine are presented. The traditional understanding of competition is given. A retrospective of the formation, supplement and improve national legislation on the regulation of competition and the competitive environment from the standpoint of its importance in the development of competition are offered. In the context of the development of competition the following normative and regulations are considered: the Constitution of Ukraine, Law of Ukraine «On limitation of monopolism and prevention of unfair competition in entrepreneurial activity», «About Antimonopoly Committee of Ukraine», «On protection from unfair competition», «On natural monopolies», «On protection of economic competition», «On amendments to some laws of Ukraine concerning improvement of legal regulation in the sphere of protection of economic competition», the state program for demonopolization and development of competition, creation of a Council of competitiveness of Ukraine (CCU), the Concept of the State program of increasing the competitiveness of the national economy for the years 2007 – 2015, Concept of the National programme of competition development for 2014 – 2024.

The article argues for the need for the protection of competition as a factor of approval of competition culture in the society.

Key words: competition, rivalry, economic competition, competition theory, etymology, legislation.

Постановка проблеми. Конкуренція, як об'єктивне економічне явище і важлива складова ринкового механізму, визначає сутність відносин господарюючих суб'єктів у питаннях встановлення цін, обсягів пропозиції, задоволення попиту споживачів для забезпечення їх ефективної діяльності на ринку. Однак, за безумовної значущості проведених досліджень у цій проблематиці, відсутність єдиного універсального трактування конкуренції та суперечливість між існуючими визначеннями поняття пояснюється існуванням значної кількості теоретичних напрацювань у контексті розвитку економічних систем та еволюції основних парадигм економічної теорії, що зумовлює необхідність урахування її багатогранності та з'ясування етимологічних і юридичних аспектів трактування конкуренції, що розкривають зміст, який відображає сукупність відмінних та найсуттєвіших властивостей та ознак центрального поняття теорії конкуренції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади конкуренції охоплюють значне коло питань, присвячених висвітленню її різноманітних аспектів, що знайшло відображення у працях зарубіжних (С.Л. Брю, Дж.М. Кейнс, А.О. Курно, А. Ларнер, К.Р. Макконел, К. Маркс, А. Маршалл, Дж.С. Міль, М. Портер, Д. Рікардо, Дж. Робінсон, А. Сміт, Е. Чемберлен, Й.А. Шумпетер, Ф.І. Еджуорт) та вітчизняних (Л. Антонюк, Ю. Бажал, В. Базилевич, З. Варналій, В. Геєць, О. Гривківська, Я. Жаліло, А. Ігнатюк, В. Кириленко, Е. Лібанова, І. Малий, С. Мочерний, І. Назаркевич, Б. Пасхавер, Л. Піддубна, В. Пономаренко, Г. Филюк, О. Швиданенко) учених. Разом з тим, постійний науковий пошук у царині конкуренції супроводжується процесом формування, уточнення та удосконалення законодавчого регулювання конкурентного середовища в Україні, що потребує узагальнення існуючих підходів до визначення сутності конкуренції через призму її правового захисту та просування.

Мета статті полягає в узагальненні сутності поняття конкуренції, представленої у словниковій та енциклопедичній літературі, у світлі розвитку правового поля її формування, утвердження та регулювання.

Постановка завдання. Враховуючи важливість властивості конкуренції як складової ринкового механізму та її здатності як засобу до перевершення інших, виникає нагальна потреба у дослідженні еволюціонування її сутності як рушійної сили суспільного розвитку у світлі національних законодавчих регламентацій.

Виклад основного матеріалу. Перше тлумачення слова «конкуренція» (англ. «competition») з'явилося у словнику Семюеля Джонсона «A dictionary of the English language» у 1755 р. як «спроба отримати чи зробити те, що намагається досягти у той самий час хтось інший» [1, с. 432].

Досліджуючи етимологію слова конкуренція (англійського «competition», італійського «concorso», німецького «konkurrenz», французького «concurrence», іспанського «competencia», латиського (латвійського) «konkurence», литовського «konkurencija», норвезького «konkurrans», польського «konkurencja», румунського «concurrentă», португальського «competição», шведського «konkurrens», естонського «konkurents» та інших можна побачити, що усі вони походять з латинської мови.

Наприклад, англійське слово «competition», іспанське «competencia» португальське «competição» походять від латинських «competo» разом домагатися, добиватися, прагнути та «competitio» – угода, суперництво [2].

Натомість український, італійський, латиський, литовський, німецький, норвезький, польський, румунський, французький, шведський, естонський варіанти слова конкуренція походять від латинського «concurro» – сходиться, стикається, одночасно відбуватися, співпадати, з'єднуватися, змикатися [2]. Варто зауважити, що при перекладі економічної літератури з іноземної українською важливе значення має взаємодія певного поняття із контекстом, завдяки чому виявляється значення слова. Від того, наскільки довершеною та стабільною є наукова лексика у певній галузі знань, яка відображає науковий прогрес у країні, залежить можливість конкретної мови виражати нові наукові поняття й ідеї.

Таким чином, неоднозначність змісту конкуренції простежується вже на рівні етимології, оскільки спостерігається поєднання двох потенційно суперечливих та, на перший погляд, несумісних понять – суперництво і співробітництво в одному слові, що зумовило необхідність звернення до вітчизняної словникової літератури щодо тлумачення сутності конкуренції (табл. 1).

Таблиця 1

Тлумачення сутності конкуренції у словниковій та енциклопедичній літературі

Table 1

The interpretation of the nature of competition in the lexical and encyclopedic literature

Джерело	Автор	Визначення конкуренції
1	2	3
Словник української мови [3]	Білодід І.К.	Суперництво в якій-небудь галузі, боротьба за досягнення кращих наслідків; змагання; боротьба між приватними підприємцями за вигідніші умови виробництва й збуту товарів при товарному виробництві; боротьба між капіталістами за найбільші прибутки
УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія [4]	Коваль О.	Процес, учасники якого, виходячи з власних інтересів, намагаються представити на вільному ринку привабливіші від ін. пропозиції ціни, якості, умов поставки і т.п. чинники, які можуть позитивно вплинути на рішення про здійснення трансакції

Продовження таблиці 1

Continuation of the table 1

1	2	3
Словник іншомовних слів [5]	Мельничук О.С.	Антагоністична боротьба між приватними товаровиробниками за вигідніші умови виробництва та збуту товарів для отримання більших прибутків
Словник економічних термінів [6]	Васильєв С.В.	1. Серцевина, рушійна сила ринкової системи господарювання, форма взаємодії її суб'єктів, що виражається у зіткненні інтересів, суперництві, боротьбі за вигідніші умови застосування капіталу, виробництва, купівлі, продажу товару. 2. Суперництво між економічними суб'єктами за повнішу реалізацію своїх інтересів
Економічна енциклопедія [7]	Мочерний С.В.	Економічне суперництво і боротьбу між приватними й колективними товаровиробниками та продавцями товарів і послуг за якнайвигідніші умови їх виробництва і збуту, за привласнення найбільших прибутків, у процесі якого стихійно регулюються пропорції суспільного виробництва. Містить тлумачення таких понять, як цивілізована, вільна і регульована конкуренція
Енциклопедичний словник з державного управління [8]	Ковбасюк Ю.В., Трощинський В.П., Сурмін Ю.П.	1. Динамічна змагальність двох або більше агентів щодо здобуття одного й того самого обмеженого ресурсу, який доступний за певних умов. 2. Мирні спроби встановлення контролю над можливостями і перевагами, яких також бажають інші. Конкуренція є об'єктивним економічним законом і ключовим елементом як системи ринкових відносин, так і системи демократичного суспільства. Конкурентна боротьба на ринку є тією економічною умовою, яка спонукає товаровиробників підвищувати продуктивність праці, знижувати свої виробничі витрати, поліпшувати якість продукції, прагнучи випередити конкурентів у задоволенні запитів клієнтів
Економічна енциклопедія [9]	Онлайн-енциклопедія	1. Змагальність підприємців, коли їхні самостійні дії обмежують можливості кожного з них впливати на загальні умови реалізації товарів на ринку і стимулюють виробництво тих товарів, яких потребує споживач. 2. Основна об'єктивна закономірність товарного виробництва, ринкової економіки, що проявляється у боротьбі (змаганні) товаровиробників, організацій і установ виробничої й невиробничої сфери за кращі умови виробництва і збуту товарів та послуг, завоювання кращих умов і пріоритетів на ринку з метою досягнення максимальних прибутків

Закінчення таблиці 1

The end of the table 1

1	2	3
Економічний енциклопедичний словник [10]	Онлайн-словник	Економічне суперництво й боротьба між різними суб'єктами (передусім товаровиробниками та продавцями товарів і послуг) за якнайвигідніші умови їх виробництва і збуту, за привласнення найбільших прибутків та інших цілей. У політекономічному аспекті й контексті сучасності конкуренція – це регульована економічна форма суперництва й боротьби між суб'єктами різних типів і форм власності та всередині них за вигідніші умови та результати виробництва, обігу й розподілу з метою привласнення максимального доходу і, передусім, найбільшого прибутку; важлива рушійна сила розвитку економічної системи, складова її господарського механізму
Енциклопедія сучасної України [11]	Онлайн-енциклопедія	Економічний процес взаємодії та боротьби товаровиробників за найвигідніші умови виробництва й збуту товарів, отримання найбільших прибутків. Конкуренція відображає зв'язок між виробництвом і реалізацією продукту

У словниковій та енциклопедичній літературі конкуренція розглядається як суперництво в будь-якій галузі, боротьба за досягнення кращих результатів; боротьба між приватними підприємцями за вигідніші умови виробництва й збуту товарів при товарному виробництві; суперництво між економічними суб'єктами за повнішу реалізацію своїх інтересів; економічний процес взаємодії та боротьби між різними суб'єктами; мирні спроби встановлення контролю над можливостями і перевагами.

Н. Тарнавська зазначає, що сучасна економічна наука не сформувала єдиної точки зору щодо співвідношення дефініцій конкуренції й суперництва і пропонує розглядати їх з позицій сприйняття суб'єкта господарювання як економічної системи, що прагне утриматися на ринку та успішно функціонувати, як єдине ціле (заперечуючи небажане стороннє втручання), реалізуючи при цьому свої економічні інтереси. При цьому співпраця з іншими суб'єктами господарювання з метою покращення власної конкурентної позиції має трактуватися як варіант суперництва [12, с. 19].

Усвідомлюючи той факт, що розвиток конкуренції активно супроводжує розбудову ринкової економіки, її стимулювання в Україні почало здійснюватися з набуттям незалежності. Хронологія дій держави та неурядових організацій зі сприяння конкуренції набула такого вигляду:

– лютий 1992 року – Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» (втратив чинність 27.02.2002 року у зв'язку із прийняттям Закону України «Про захист економічної конкуренції»);

– листопад 1993 року – Закон України «Про Антимонопольний комітет України» [13] (остання редакція – 01.05.2016 року, нова редакція відбудеться 02.08.2017 року), відповідно до якого був створений Антимонопольний комітет України – державний орган зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного

захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель, а також сприяння розвитку добросовісної конкуренції в усіх сферах економіки;

– *грудень 1993 року* – Державна програма демонополізації України й розвитку конкуренції [14], що спрямована на формування і розвиток конкурентного середовища, яке б забезпечувало ефективне використання суспільних ресурсів, вільний вступ на ринок для підприємців, свободу споживачів у виборі товарів широкого асортименту, кращої якості за нижчими цінами;

– *червень 1996 року* – Конституція України [15] (остання редакція – 30.09.2016 року), в 42-й статті якої зазначається, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція, а види і межі монополії визначаються законом;

– *червень 1996 року* – Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» [16] (остання редакція – 03.03.2016 року), у якому визначено правові засади захисту суб'єктів господарювання й споживачів від недобросовісної конкуренції. Закон спрямований на встановлення, розвиток і забезпечення торгових та інших чесних звичаїв ведення конкуренції при здійсненні господарської діяльності в умовах ринкових відносин. Відповідно до Закону недобросовісною конкуренцією вважаються будь-які дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговельним та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності. Серед них – неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання (підприємця); створення перешкод суб'єктам господарювання (підприємцям) у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції; неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці;

– *квітень 2000 року* – Закон України «Про природні монополії» [17] (остання редакція – 26.11.2016 року), що окреслює правові, економічні та організаційні засади державного регулювання діяльності суб'єктів – природних монополій в Україні. Метою Закону є забезпечення ефективності функціонування ринків, що перебувають у стані природної монополії, на основі збалансування інтересів суспільства, суб'єктів природних монополій та споживачів їх товарів;

– *січень 2001 року* (набуття чинності – у лютому 2002 року) – Закон України «Про захист економічної конкуренції» [18] (остання редакція від 18.05.2016), який визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності, спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин. Враховуючи, що на той момент Україна задекларувала стратегічну мету – вступ до Європейського Союзу, конкурентне законодавство України було побудовано на базі німецького законодавства та максимально наближене до конкурентного законодавства ЄС [19]. У Законі надається визначення поняття «економічна конкуренція» як змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку [18];

– *червень 2005 р.* – створення ради конкурентоспроможності України (РКУ) – неурядової позапартійної організації, предметом діяльності якої є сприяння розповсюдженню ідеї конкурентоспроможності України та її впровадження у практику економічної політики країни;

2007 рік – Концепція Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки на 2007 – 2015 роки [20], (розроблена науковим колективом Інституту економіки та прогнозування національної академії наук України під

керівництвом докт. економ. наук І.В. Крючкової), спрямована на вирішення таких завдань: підвищення конкурентоспроможності економіки України, активізація інноваційно-інвестиційної складової розвитку із позитивним впливом на структурні процеси в реальному секторі економіки та в розширенні перспективної складової «економіки на базі знань» для забезпечення динамічного економічного зростання із підвищенням рівня та якості життя населення. У цей же період, у 2007 році в Україні проводиться Огляд Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) стану конкурентної політики та законодавства [23], який було представлено до уваги керівників конкурентних відомств світу та юридичних недержавних організацій, які опікуються питаннями конкуренції, 21 лютого 2008 року на Глобальному форумі ОЕСР з питань конкуренції. За оцінкою експертів ОЕСР українське конкурентне законодавство в цілому ефективно регулює відносини, які можуть впливати на економічну конкуренцію на території України;

– *липень 2011 року* – Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання у сфері захисту економічної конкуренції» [21];

– *вересень 2012 року* – Концепція Загальнодержавної програми розвитку конкуренції на 2014–2024 роки [22], метою якої є створення ефективного конкурентного середовища; забезпечення умов для ефективного функціонування ринків; удосконалення антимонопольного регулювання; підвищення дієвості захисту конкуренції.

Таким чином, українська держава уже з перших років незалежності розглядає підтримку економічної конкуренції, свідченням чого є постійний законотворчий процес України щодо питань конкуренції та конкурентного середовища, спрямований на постійне удосконалення відповідно до потреб національної економіки (Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання у сфері захисту економічної конкуренції»), що полягає у створенні підґрунтя для розвитку конкурентного середовища.

Наступною спробою виявлення уваги до питань формування в Україні конкурентного середовища і його регулювання стала презентація 30 листопада 2016 року в рамках засідання Антимонопольного комітету України з питань конкуренції експертами ОЕСР огляду виконання рекомендацій у сфері конкурентної політики та законодавства, у якому зазначено, що на початку 90-х років Україна була однією з багатьох країн, що започаткувала законодавчу систему захисту економічної конкуренції для спрощення переходу від планової до ринкової економіки. Початок був багатообіцяючим. Проте вже через 20 років позитивні очікування від «гарного» початку розвіялися, а система захисту економічної конкуренції опинилася на межі повного краху. Протягом 18 місяців АМКУ фактично існувало без керівництва. Виконання рекомендацій ОЕСР 2008 року та ЮНКТАД 2013 року стало неможливим [24].

Висновки. Надання Україні статусу держави з ринковою економікою спонукає до відповідальності, в тому числі у вигляді адаптування українського законодавства, яке стосується питань захисту економічної конкуренції, до потреб та викликів часу, за умови розвитку продуктивних сил та виробничих відносин, оновлення, відповідності букви закону економічній ситуації та стратегічній меті діяльності держави у контексті її міжнародного співробітництва, гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС. Враховуючи рівень впливу конкуренції на стимулювання господарської активності суб'єктів, збільшення розмаїття товарів і послуг, поліпшення їхньої якості, зниження витрат і стабілізацію економічного зростання, вважаємо, що її вплив на формування конкурентної культури суспільства в цілому неоціненний і потребує постійної уваги з боку виробників товарів, посередників, законотворчих, регулюючих органів та міжнародних організацій.

Conclusions. Thus, granting Ukraine the status of a state with a market economy encourages responsibility, including adaptation of Ukrainian legislation, which concerns the protection of economic competition, to the needs and challenges of time, with the development of productive forces and industrial relations, updating, compliance with the letter of the law the economic situation and the strategic objectives of the state in the context of its international cooperation, harmonization of national legislation with EU legislation. Considering the level of influence competition on incentives of economic activity of subjects, increasing the diversity of goods and services, improve their quality, reduce costs and stabilize economic growth, we believe that its influence on formation of the competitive culture of the society as a whole is invaluable and requires constant attention on the side of producers, intermediaries, legislative, regulators and international organizations.

Використана література

1. Johnson S.A dictionary of the English language. In two volumes. VOL. 1 / J. F., C. Rivington [etc.]. 6th ed. – London, 1785. 1104 p.
2. Большой Латино-Русский словарь. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://linguaeterna.com/vocabula/abbr.php#alist>.
3. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І.К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970 – 1980. – Т. 4. – 261 с.
4. УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія; ред. рада: М. Попович, І. Дзюба, Н. Корнієнко, Н. Мазепа, Н. Яковенко; Кер. авт. Колективу О. Коваль. – Львів: Тека, 2006. – 4-е вид. перероб. і доп. – 1432 с.
5. Словник іншомовних слів; за ред. акад. АН УРСР О. С. Мельничука. – 2-е вид., виправ. і доп. – К.: Голов. Ред. УРЕ, 1985. – 968 с.
6. Словник економічних термінів [Текст]: словарь / С.В. Васильєв, Н.В. Бондарчук, А.П. Макаренко, Л.Л. Мельник. – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2005. – 192 с.
7. Економічна енциклопедія: у 3 т. / Редкол. : С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Вид. центр «Академія», 2000. – Т. 1. – 818 с.
8. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.
9. Економічна енциклопедія Електронна інтернет онлайн бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://slovopectia.org.ua/38/53402/380796.html>.
10. Економічний енциклопедичний словник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://subject.com.ua/economic/slovník/3393.html>.
11. Енциклопедія сучасної України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://esu.com.ua/search.php?surname>.
12. Тарнавська, Н.П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика [Текст] / Н.П. Тарнавська. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – 570 с.
13. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» №3659-ХІІ від 26.11.1993 р. // Відомості Верховної Ради України, 1993, 350. – с. 472.
14. Державна програма демонополізації України і розвитку конкуренції // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 9.
15. Конституція України : [зі змін. та допов., внесеними Законом України від 02.06.2016 р. № 1401-VIII]. – ВВР, 2016, № 28, ст.532.
16. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» № 236/96-ВР від 07.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 36. – 164 с.
17. Закон України «Про природні монополії» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 30, ст. 238.
18. Закон України «Про захист економічної конкуренції» №2210-III від 11.01.2001 р. // Відомості Верховної Ради України, 2001, №12. – 64 с.
19. Законодавство України у сфері захисту економічної конкуренції: Юридичний збірник. – 4-те видання, доповнене та розширене. – К.: ПП Фірма «Гранма». – 2012. – 575 с.
20. Концепція Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки на 2007 – 2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://iee.org.ua/files/pub/kruchkova/konz_full.pdf.

21. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання у сфері захисту економічної конкуренції» від 05.07.2011 № 3567-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 5, ст. 36.
22. Розпорядження Кабінету Міністрів України №690-р від 19.09.2012 «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку конкуренції на 2013 – 2023 року» // Офіційний вісник України. – 2012, №71. – 2882 с.
23. Ukraine – Peer Review of Competition Law and Policy 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document>.
24. ОЕСР презентує огляд у сфері конкуренції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/131771>.

References

1. Johnson S.A dictionary of the English language. In two volumes. VOL. 1. J. F., C. Rivington [etc.]. 6th ed. London, 1785, 1104 p.
2. Big Latin-Russian dictionary. [Electronic resource]. – available at: <http://linguaeterna.com/vocabula/abbr.php#alist>.
3. Dictionary of the Ukrainian language: in 11 volumes. ACADEMY OF SCIENCES OF THE USSR. Institute of linguistics; ed. by I. K. Bilodid. Naukova Dumka, 1970 – 1980, vol. 4. 261 p.
4. USE: the Universal dictionary-encyclopedia, edited by Rada: M. Popovich, I. Dzyuba, N. Kornienko, N. Mazepa, N. Yakovenko; Hands. ed. team O. Koval. Lviv, Catalogue, 2006, 4th ed. Rev. 1432 p.
5. Dictionary of foreign words, ed. by Acad. Ukrainian Academy of Sciences A.S. Melnychuk. 2nd ed. fix. and extra. Chapters. Ed. USE, 1985, 968 p.
6. Dictionary of economic terms [Text] : dictionary S.V. Vasiliev, N.V. Bondarchuk, A.P. Makarenko, and L.L. Melnik. Dnipropetrovsk, DNAU, 2005, 192 p.
7. Economic encyclopedia: in 3 v. Editorial board: S.V. Mocherniy (resp. ed.) and others. Type. center “Academiiia”, 2000. Vol. 1, 818 p.
8. Encyclopedic dictionary of public administration, ed. Y.P. Surmin, V.D. Bakumenko, A.M. Mikhnenko, etc.; under the editorship of Y.V. Kovbasyuk, V.P. Troshchinsky, Y.P. Surmin. NAPA, 2010, 820 p.
9. Economic encyclopedia of Electronic online library. Available at: <http://slovopedia.org.ua/38/53402/380796.html>.
10. Economic encyclopedic dictionary. Available at: <http://subject.com.ua/economic/slovník/3393.html>.
11. Encyclopedia of modern Ukraine. Available at: <http://esu.com.ua/search.php?surname>.
12. Tarnavska N.P. “Upravlinnya konkurentospromozhnistyu pidpriemstv: teoriya, metodologiya, praktika”. Management competitiveness of enterprises: theory, methodology, practice. Ternopil. Economicna dumka, 2008, 570 p.
13. The law of Ukraine “About the Antimonopoly Committee of Ukraine” No. 3659-XII dated 26.11.1993 G. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1993, 350. 472 p.
14. The state program for demonopolization and development of competition. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 1994, no. 9, 42 p.
15. The Constitution of Ukraine, with modification. and prep., introduced by the Law of Ukraine from 02.06.2016, No. 1401-VIII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 2016, no. 28, article 532.
16. The law of Ukraine “About protection against unfair competition” No 236/96-BP of 07.06.1996 G. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1996, no. 36, 164 p.
17. The law of Ukraine “About natural monopolies” Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 2000, no 30, 238 p.
18. The law of Ukraine “On protection of economic competition”. No. 2210-III dated 11.01.2001 G. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2001, no. 12, 64 p.
19. The legislation of Ukraine in the sphere of protection of economic competition: a Legal compendium. 4th edition, updated and expanded. PE Firm “Granma”, 2012, 575 p.
20. The concept of the State program of increasing the competitiveness of the national economy for the period 2007-2015 years. Available at: http://iee.org.ua/files/pub/kruchkova/konz_full.pdf.
21. The law of Ukraine “About amendments to some laws of Ukraine concerning improvement of legal regulation in the sphere of protection of economic competition” dated 05.07.2011 No 3567-VI. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 2012, no. 5, 36 p.
22. The Cabinet of Ministers of Ukraine No. 690-R dated 19.09.2012 “About approval of Concept of State program of development of competition in 2013-2023 years” Official Bulletin of Ukraine. 2012, no. 71, 2882 p.
23. Ukraine – Peer Review of Competition Law and Policy 2008. Available at: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document>.
24. The OECD presented an overview of competition of Ukraine. Available at: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/131771>.

Отримано 12.01.2017